

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/11/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123470927
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2024:6123470927.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, proti žalovanej: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. X, XXX XX D., zastúpený JUDr. Peter Vachan, advokát, s.r.o., so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, IČO: 47 445 092, o zaplatenie 14.605,46 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Konanie zastavuje v časti o zaplatenie sumy 904,78 eur.

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 345,69 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 103,76 eur od 16.6.2024 do zaplatenia, vo výške 9,25% ročne zo sumy 214,93 eur od 16.7.2024 do zaplatenia, a to všetko jej povoľuje uhradiť v 120-eurových mesačných splátkach, splatných vždy každého 27. dňa toho, ktorého mesiaca k rukám žalobcu, začínajúc právoplatnosťou tohto rozsudku, po následkami straty výhody splátok.

Žalobu žalobcu čo do zvyšku zamietla.

Žalovanej priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 83 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na Okresnom súde Banská Bystrica domáhal proti žalovanej zaplatenia sumy 14.662,29 eur, úroku v sume 359,10 eur, spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9,5% ročne zo sumy 14.790,97 eur od 09.11.2023 do 13.12.2023, vo výške 9,5% ročne zo sumy 14.662,29 eur od 14.12.2023 do zaplatenia a náhradu trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca ako veriteľ uzatvoril so žalovanou ako dlžníkom – spotrebiteľom dňa 27.05.2022 Úverovú zmluvu č. 1205051332 (ďalej len „ÚZ“), ktorej súčasťou sú Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „ÚZP“). Predmetom ÚZ bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 16.225,- eur up strany žalobcu. Žalovaná sa zaviazala peňažné prostriedky vrátiť v 96 pravidelných mesačných splátkach po 227,80 eur. Žalovaná sa dostala do omeškania s plnením zmluvných povinností, keď úver riadne a včas nesplácala. Napriek opakovaným upozorneniam dlžné splátky nedoplatila, a teda nedošlo k riadnemu a včasnému splácaniu úveru. Na základe tejto skutočnosti žalobca v zmysle Hlavy Obchodných podmienok s názvom Ukončenie zmluvy dňa 24.10.2023 pristúpil k zosplateniu budúcich splátok úveru a vyzval žalovanú k splateniu celého zostatku úveru a dlžných splátok. Žalobca poskytol žalovanej lehotu 15 dní na splnenie povinností, žalovaná v lehote na plnenie dlžnú sumu neuhradila, a preto si žalobca okrem dlžnej sumy uplatňuje v žalobe aj zákonné úroky z omeškania. Pred podaním

žaloby vyzval žalobca listom zo 10.11.2023 žalovanú k zaplateniu aktuálne dlžnej sumy s upozornením, že ak v stanovenej lehote dlžnú sumu neuhradí, bude vo veci podaná žaloba, a teda žalovaná bola vyzvaná na úhradu dlhu v posledných troch mesiacoch pred podaním tohto návrhu. Žalovaná ku dňu podania žaloby celkovo uhradila sumu 2.691,31 eur. Ako vyplýva z prehľadu splátok a úhrad, žalobca eviduje voči žalovanej dlh vo výške 15.021,39 eur, ktorý pozostáva z nasledovných položiek: istina vo výške 394,35 eur, táto suma predstavuje istinu 12. – 15. splátky spolu vo výške 394,35 eur; úrok vo výške 359,10 eur, táto suma predstavuje úrok 12. – 15. splátky spolu vo výške 359,10 eur; zosplatená istina vo výške 14.267,94 eur, táto suma predstavuje len istinu splátok po zosplatení za 16. – 96. Splátky spolu vo výške 14.267,94 eur.

2. Dňa 08.01.2024 bola Okresnému súdu Banská Bystrica doručená oprava návrhu, v zmysle ktorej sa žalobca domáhal proti žalovanej zaplatenia sumy 14.605,46 eur, úroku v sume 415,93 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9,5% ročne zo sumy 14.790,97 eur od 09.11.2023 do 13.12.2023, vo výške 9,5% ročne zo sumy 14.605,46 eur od 14.12.2023 do zaplatenia a náhradu trov konania.

3. O nároku žalobcu Okresný súd Banská Bystrica rozhodol tak, že v rámci upomínacieho konania vydal dňa 9.1.2024 platobný rozkaz, ktorým zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi dlžnú sumu v súlade so žalobou a podaním žalobcu z 8.1.2024.

4. Žalovaná v podanom odpore doručenom súdu 23.01.2024 poukázala na to, že žalobca neuviedol, akým spôsobom bola overená bonita klienta. Zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov, pretože neobsahuje obligatórne náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Zmluva o úvere predstavuje tzv. refinančný úver. Teda poskytnutím úveru vo výške 16.225,- eur došlo k splateniu predchádzajúcich úverov poskytnutých priamo od žalobcu. Oprávnenosť výšky odhadovaného zostatku všetkých splatených úverových zmlúv neposudzoval žiadny súd, ale iba žalobca v postavení nebankového subjektu. Žalovaná zastáva názor, že zmluvy o úvere, z ktorých dlžné sumy boli uhradené refinančným úverom sú jednoznačne bezúročné a bez poplatkov a takýmto spôsobom žalobca obchádza zákon a koná v rozpore s dobrými mravmi. Uplatnený návrh nie je možné považovať za oprávnený z dôvodu, že žalobca nespĺnil podmienky stanovené s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a teda nedošlo k platnému zosplateniu pohľadávky. Taktiež žalobca sa odvoláva na ustanovenie Hlavy 6 Obchodných podmienok s názvom Ukončenie zmluvy, v zmysle ktorého bol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Súd SR v spotrebiteľských sporoch už viackrát potvrdili, že súčasťou zmluvy môže byť len dokument s ktorým bol spotrebiteľ vopred oboznámený a dokument na ktorom je podpis spotrebiteľa. Z uvedeného dôvodu sa žalovaná nemôže odvolávať na Hlavu 6 Obchodných podmienok s názvom Ukončenie zmluvy, s ktorými nebol žalobca oboznámený pred podpisom zmluvy. Žalovaná ako spotrebiteľ bola síce v zmluve o úvere poučená o svojej povinnosti splatiť celý čerpaný úver za splnenia dohodnutých podmienok (najmä v prípade porušenia zmluvných povinností), samotná dohoda o práve veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru je len súčasťou úverových zmluvných podmienok žalobcu, ktoré však nie sú podpísané zmluvnými stranami a teda netvoria neoddeliteľnú súčasť Zmluvy. Keďže žalobca nepostupoval pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, žalobca nie je oprávnený požadovať jednorazové splatenie dlhu. Žalobca nemá nárok na splátky, ktorých zročnosť nastala po podaní žaloby, keďže v tejto časti bola žaloba podaná predčasne. Neuznáva peňažný nárok v celom rozsahu.

5. Žalobca vo vyjadrení k odporu uviedol, že žalovaná uhradila žalobcovi riadne a včas 9. splátok, a teda v čase poskytnutia úveru bola jej bonita v poriadku. Žalobca predložil súdu listiny, z ktorých vychádzal pri skúmaní bonity žalovanej, a to interný dokument o posúdení bonity, úverovú správu z registra dlžníkov, rozhodnutie o výške dôchodku, rozhodnutie o poberaní opatrovateľského príspevku, výpis z bankového účtu za účelom preukázania príjmu a výdavkov. Žalobca zobral do úvahy, že uvedený úver bol poskytnutý na refinancovanie iných dlhov žalovanej v zmysle ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Žalobca upriamil pozornosť žalovanej, že ročná úroková sadzba je vo výške 7,89% a je platná počas doby trvania zmluvného vzťahu. Tvrdenie žalovanej nie je pravdivé a v prílohe pripája Prílohu č. 1 uvedenej úverovej zmluvy s výpočtom refinancovaných úverov. Žalovanej nie sú odopreté procesné práva, aby sa domáhala súdneho prieskumu uvedených zmlúv, ktoré boli predmetom refinancovania. Žalobca predložil konajúcemu súdu listiny, a to Výzvu na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 16. 9. 2023, daná na poštovú prepravu dňa 20. 9. 2023 pod podacím číslom RF700432075SK doručená dňa 22. 9. 2023, Výzvu k splateniu celého úveru zo dňa 24.10.2023 daná na poštovú prepravu dňa 25.10.2023 pod podacím číslom RG334994967SK doručená dňa 27.10.2023. Žalobca poukazuje na

skutočnosť, že zosplatenie je dohodnuté strane č. 2 úverovej zmluvy a podmienky sú upravené priamo zákonom. Trvá na podanej žalobe v celom rozsahu.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to predžalobnou výzvou zo dňa 10.11.2023 a podacím hárkom, Zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 27.05.2022, Úverovými zmluvnými podmienkami, Výzvou na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 16.09.2023 s poštovým podacím hárkom, Výzvou k splateniu celého úveru zo dňa 24.10.2023 s poštovým podacím hárkom, Výpisom čerpania splátok a úhrad č. 1205051332, vyjadrením žalobcu – oprava návrhu zo dňa 08.01.2024, Odporom proti platobnému rozkazu zo dňa 23.01.2024, vyjadrením žalobcu zo dňa 30.01.2024 s prílohami, a to posúdením schopnosti splácať spotrebiteľský úver, úverovou správou, rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 02.12.2021, výpisom z účtu žalovanej, prílohou č. 1 k úverovej zmluve, výzvou na zaplatenie zo dňa 16.09.2023, podacím hárkom, výpisom zo sledovania zásielok Slovenskej pošty k zásielke č. RF700432075SK, výzvou k splateniu celého úveru zo dňa 24.10.2023 spolu s poštovým podacím hárkom, výpisom zo sledovania zásielok Slovenskej pošty k zásielke č. RG334994967SK, vyjadrením žalovanej zo dňa 26.02.2024, vyjadrením žalobcu zo dňa 21.03.2024 s prílohami, a to prehľadom úhrad, posúdením schopnosti splácať spotrebiteľský úver, úverovou správou, rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 02.12.2021, výpisom z účtu žalovanej, prílohou č. 1 k úverovej zmluve, výzvou na zaplatenie zo dňa 16.09.2023, podacím hárkom, výpisom zo sledovania zásielok Slovenskej pošty k zásielke č. RF700432075SK, výzvou k splateniu celého úveru zo dňa 24.10.2023 spolu s poštovým podacím hárkom, výpisom zo sledovania zásielok Slovenskej pošty k zásielke č. RG334994967SK, vyjadrením žalovanej zo dňa 26.03.2024 spolu s prílohami, a to zmluvou o spotrebiteľskom úvere z 365.bank, a.s. zo dňa 29.04.2022, zmluvou o spotrebiteľskom úvere z 365.bank, a.s. zo dňa 06.04.2022, výpismi o úhradách žalovanej, výzvou zo dňa 11.03.2024, prehľadom príjmov a výdavkov žalovanej, písomným podaním žalobcu zo dňa 12.04.2024, vyjadrením žalobcu zo dňa 26.04.2024, vyjadrením žalovanej zo dňa 03.05.2024 spolu s prílohami, a to zoznamom príjmov a výdavkov žalovanej, vyjadrením žalovanej zo dňa 14.05.2024 spisu spolu s prílohami, a to vyplneným tlačivom pre dokladovanie pomerov žalovanej, výpisom z účtu žalovanej v banke za obdobie február až apríl 2024, písomným podaním žalobcu zo dňa 07.05.2024, odpoveďou na lustráciu v Sociálnej poisťovni ohľadne žalovanej, odpoveďou na lustráciu v bankách ohľadne žalovanej, správou OR PZ vo Vranove nad Topľou ODI zo dňa 17.04.2024, vyjadrením žalobcu zo dňa 23.05.2024 spolu s prílohou – amortizačnou tabuľkou, vyjadrením žalovanej zo dňa 18.06.2024, vyjadrením žalobcu zo dňa 20.06.2024 a zistil nasledovný skutkový stav:

7. Medzi žalobcom ako spoločnosťou a žalovanou ako klientom bola dňa 27.05.2022 uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere č.1205051332. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru žalovanej vo výške 16.225,- eur. Klient bol povinný poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť dohodnuté úroky a poplatky a plniť ďalšie povinnosti dohodnuté v zmluve. Úver bol žalovanej poskytnutý vo výške 16.225,- eur pri ročnej úrokovej sadzbe 7,89 % p.a., RPMN predstavovala 8,2 %. Žalovaná sa zaviazala úver splatiť v 96 mesačných splátkach po 227,80 eur. Splatnosť mesačnej splátky bola 15. deň v mesiaci. Dátum prvej splátky bol 30.07.2022. Celková čiastka splatná spotrebiteľom bola 21.868,80 eur.

8. Podľa hlavy 5 § 1 Úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. – DUO (účelový úver a revolvingový úver) IKH120, platných od 01.10.2020, úver musí klient splácať riadne a včas v stanovených mesačných splátkach. Počet, výška a termín splatnosti jednotlivých splátok sú uvedené v zmluve. Jednotlivé splátky sa skladajú z príslušnej časti úverovej istiny a úrokov a úhrady za poistenie (ďalej iba „splátka“), ak nie je v zmluve alebo v týchto úverových podmienkach uvedené inak. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy je splátkový kalendár obsahujúci rozpis jednotlivých splátok. Splátkový kalendár bude zaslaný po uzatvorení zmluvy.

9. Z výpisu čerpania splátok a úhrad predloženého spolu so žalobou vyplýva, že žalovaná uhradila k predmetnému úveru sumu 2.691,31 eur do 13.12.2023.

10. Podľa výzvy na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 16.09.2023 žalobca žalovanú vyzval na úhradu sumy 719,40 eur s tým, že ak v lehote 15 dní od doručenia výzvy nebude uvedená suma uhradená, bude žalobca požadovať okamžité jednorazové vrátenie celého úveru. Na poštovú prepravu odovzdal žalobca výzvu adresovanú žalovanej dňa 20.09.2023. Výzva mala byť doručená dňa 22.09.2023, čo vyplýva z údajov o sledovaní zásielky č. RF700432075SK.

11. Z výzvy k splateniu celého úveru zo dňa 24.10.2023 vyplýva, že žalobca v dôsledku omeškania s úhradou záväzkov, vyplývajúcich z úveru číslo 1205051332 vyzval žalovanú k splateniu celého úveru čerpaného na základe tejto zmluvy. Na poštovú prepravu odovzdal žalobca výzvu adresovanú žalovanej dňa 25.10.2023. Výzva mala byť doručená dňa 27.10.2023, čo vyplýva z údajov o sledovaní zásielky č. RG334994967SK.

12. Predžalobnou výzvou na zaplatenie dlhu zo dňa 10.11.2023, žalobca žalovanú vyzval na úhradu sumy 15.266,81 eur, a to do 7 dní od odoslania výzvy. Výzvu odovzdal žalobca na poštovú prepravu dňa 13.11.2023.

13. Žalovaná k vyjadreniu žalobcu k podanému odporu v podaní zo dňa 23.02.2024 uviedla, že žalobca pri skúmaní schopnosti splácať spotrebiteľský úver nezískal od nej žiadne údaje o jej nákladoch na stravu, bývanie a celkovo na živobytie, z dôkazov, ktoré si zaobstaral žalobca si nemohol urobiť reálny obraz o tom, aká suma ostane žalovanej po odpočítaní všetkých nákladov na živobytie. Pri skúmaní výdavkov musí veriteľ vykonať audit domáceho rozpočtu dlžníka, aby splnil povinnosť odbornej starostlivosti. Žalobca tvrdil, že právny predchodca pri posudzovaní výdavkov žalovanej vychádzal zo sumy životného minima v čase posudzovania žiadosti. Z dôkazov predložených žalobcom však nevyplýva, že by žalobca zisťoval priemerné mesačné výdavky žalovanej na živobytie (SIPO, strava, doprava do práce, lieky, telekomunikačné služby a pod.). Uvedené svedčí o ignorovaní zákonnej povinnosti dodávateľa úverových produktov na finančnom trhu. Z ust. § 7 ods. 27 veta posledná ZoSÚ plynie, že náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom a na príjem spotrebiteľa, nie sa tejto zákonnej povinnosti zbaviť odkazom na životné minimum, nakoľko to nie je ratio zákona a tento postup nezohľadňuje individuálnosť životnej situácie toho-ktorého spotrebiteľa a jeho rodiny. V zmluve sa uvádza, že RPMN bola vypočítaná s dátumom poskytnutia 30.06.2022. Z výpisu čerpania splátok a úhrad vyplýva, že dátum poskytnutia úveru nebol 30.06.2022, ale až neskôr po uzatvorení zmluvy o úvere a preto, keďže pri výpočte RPMN nebol zohľadnený správny dátum prvého čerpania úveru, zmluva o úvere obsahuje nesprávny údaj o RPMN, čo v konečnom dôsledku znamená, že neobsahuje všetky predpoklady použité pri výpočte RPMN. S poukazom na uvedené žalovaná považuje zmluvu o revolvingovom úvere za bezúročnú a bez poplatkov. Zmluva o úvere neobsahuje dohodu v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka o možnosti jednorazového splatenia úveru, nakoľko podľa názoru žalovaného ustanovenie zmluvy o úvere v znení: „Za splnenia dohodnutých podmienok (najmä v prípade porušenia Vašich zmluvných povinností) nám musíte celý čerpaný úver na požiadanie splatiť (tzv. zosplatenie úveru)“, nepredstavuje dohodu v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka. Samotná dohoda o práve veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru je len súčasťou úverových zmluvných podmienok žalobkyne, ktoré však nie sú podpísané zmluvnými stranami a teda netvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Keďže žalobkyňa nepostupovala pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 O.z., žalobkyňa nie je oprávnená požadovať jednorazové splatenie dlhu. Žalobkyňa nemá nárok na neuhradené splátky, ktorých zročnosť nastala od 1. splátky po splátku zročnú bezprostredne tri roky späť od doručenia žalobného návrhu, tieto splátky pokiaľ neboli uhradené sú premičané a zároveň žalobkyňa nemá nárok na splátky, ktorých zročnosť nastala po podaní žaloby, keďže v tejto časti bola žaloba podaná predčasne. V danom prípade žalobca listom zo dňa 16.09.2023, ktorý možno považovať za výzvu v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, vyzval žalovaného na úhradu omeškaných splátok a upozornil ho na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, uvedený list bol podľa stránky Slovenskej pošty na sledovanie zásielok doručený dňa 22.09.2023. Dobrovoľná 15 dňová lehota na uhradenie omeškaných splátok začala plynúť dňa 23.09.2023 a uplynula 07.10.2023. Žalobca postupoval v rozpore s ustanovením § 565 posledná veta, keďže právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti nepoužil do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, teda splátky zročnej v mesiaci 20.10.2023, ale mimoriadnu splatnosť úveru vyhlásil 24.10.2023. S poukazom na uvedené je list zo dňa 16.09.2023 ako aj vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru zo dňa 24.10.2023 neplatný právny úkon a žalobca nepreukázal splnenie podmienok pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Žalobca v konaní uplatnil svoju pohľadávku vyplývajúcu mu z uzatvorenej zmluvy o úvere, ktorú pohľadávku uplatnil v celosti, zosplatenú. Z dôvodu neurčitosti právnych úkonov podľa § 53 ods. 9 občianskeho zákonníka treba vysloviť neplatnosť výzvy a okamžitého zosplatenia a teda je nutné konštatovať, že žalobca nepreukázal vznik nároku tak, ako ho uplatnil v žalobe. S poukazom na uvedenú neplatnosť úkonov je nutné zamietnuť žalobný nárok ako celok, keď nie je možné priznať žalobcovi plnenie z jednotlivých, už splatných a nepremičaných splátok a to s poukazom na vymedzenie žaloby v zmysle § 132 ods. 1

CSP, ktorou žalobou žalobca uplatnil svoj nárok ako zosplatnený, v celosti. Súd by nemohol postupovať spôsobom priznania splatných a nepremičaných splátok, keď by uplatnením predmetného postupu konal v rozpore s Civilným sporovým poriadkom. Súd je viazaný žalobným návrhom žalobcu (§ 216 CSP), keď aj zmena prípadných skutkových tvrdení zo strany žalobcu, by predstavovala zmenu žaloby, ktorá je v spotrebiteľských sporoch neprípustná, ak je žalovaným spotrebiteľ (§ 294 CSP). Keďže žalobca uplatnený nárok skutkovo vymedzil ako plnenie z predčasne zosplatneného úveru, nárok nemožno posudzovať ako plnenie jednotlivých nezosplatnených mesačných splátok, nakoľko by išlo o odlišný (vyplývajúci z iných skutkových tvrdení) nárok. Na základe uvedených skutočností žalovaná navrhuje, aby súd zamietol žalobný návrh v celom rozsahu ako nedôvodný, ak však bude mať konajúci súd preukázané, že nárok je aspoň z časti dôvodný, žalovaná navrhuje, aby jej súd umožnil uhrádzať dlžnú sumu v mesačných splátkach vo výške 120,- eur k 27. dňu v mesiaci pod stratou výhody splátok v prípade omeškania s ktoroukoľvek mesačnou splátkou a priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo vyššie uvedenej právnej veci.

14. Žalobca v podaní zo dňa 21.03.2024 (doručenom súdu 26.3.2024) uviedol, že žalovaná čerpala úver spolu vo výške 16.225,- eur a žalobcovi uhradila do podania žaloby sumu 2.691,31 eur a po podaní ešte sumu 539,95 eur. Žalobca uviedol, že žalovanej neboli účtované zmluvné pokuty ani poplatky za poskytnutie úveru. Žalobca platby žalovanej do dňa podania žaloby zarátal nasledovne: sumu 1.562,71 eur na úhradu istiny, sumu 1.128,60 eur na úhradu úroku. Žalobca si dojednal so žalovanou ročnú úrokovú sadzbu v hodnote 7,89% ročne pri výške mesačnej splátky 227,80 eur a pri splatnosti prvej splátky 30.07.2022 a splatnosti nasledujúcej do 15. dňa toho ktorého mesiaca 15.08.2020 a nasl., s počtom splátok 96 a s dátumom splatnosti 15.06.2030. Žalovaná si plnila svoje zmluvné povinnosti riadne a včas do dňa 15.05.2023. Žalobca poukazuje na úvodné ustanovenia úverovej zmluvy, kde sú uvedené požadované informácie, podľa ktorých žalobca posúdil bonitu žalovanej. Žalobca zobral do úvahy, že uvedený úver bol poskytnutý na refinancovanie iných dlhov žalovanej v zmysle ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z.. Žalobca uvádza, že zmluva obsahuje všetky obsahové náležitosti a RPMN je vypočítaná na základe údajov uvedených v úverovej zmluve, za predpokladu, že dátum poskytnutia úveru je 30.06.2022 s mesačnou splátkou 227,80 eur a počtom splátok 96.

15. Podľa predloženého prehľadu úhrad na zmluvu vyplýva, že po podaní žaloby žalovaná vykonala úhrady dňa 22.12.2023 vo výške 296,73 eur, dňa 19.01.2024 vo výške 121,61 eur, dňa 26.02.2024 vo výške 121,61 eur.

16. Podľa predloženej listiny Posúdenia schopnosti klienta splácať spotrebiteľský úver je zrejmé, že žalovaná bola pri posúdení žiadosti vedená ako dôchodkyňa s príjmom 660,00 eur mesačne, k žiadosti bola pripočítaná výška vedľajšieho príjmu (10%) suma 33,90 eur. Životné náklady dospelej osoby boli vo výške - 152,12 eur, suma splátok nekonsolidovaných úverov vo výške - 313,00 eur, výška splátky schváleného úveru - 227,80 eur. Zostatok MLS klienta bol vo výške 0,98 eur. MLS bol počítaný v súlade s ustanovením § 7 ods. 24a zákona č. 129/2010 Z.z..

17. Zo správy Sociálnej poisťovne zo dňa 02.12.2021 vyplýva, že žalovanej bol zvýšený starobný dôchodok o 1,3% mesačnej sumy dôchodku, čo je o 8,60 eur mesačne, na sumu 669,90 eur mesačne.

18. Z Prílohy č. 1 k úverovej zmluve č. 1205051332 zo dňa 27.05.2022 vyplýva, že žalobca poskytol bez žiadosti o čerpania úveru zo strany žalovanej časť istiny úveru účelovo na predčasne splatenie peňažných záväzkov klienta zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej medzi klientom a spoločnosťou VÚB, a.s., k splateniu úveru č. 0099813147 s výškou istiny 626,00 eur vyčíslenú ku dňu 27.05.2022 a spoločnosťou VÚB, a.s., k splateniu úveru č. 2761265113 s výškou istiny 15.299,00 eur vyčíslenú ku dňu 27.05.2022.

19. Z predloženého výpisu z bežného účtu žalovanej za mesiac apríl 2022 vyplýva, že vklady na účet žalovanej predstavovali spolu 1186,26 eur a výbery 2265,56 eur.

20. Žalovaná v podaniach doručených súdu dňa 26.3.2024 a dňa 3.5.2024 požiadala o možnosť uhradiť dlh v splátkach po 120,- eur mesačne, vždy k 27- dňu v mesiaci. Zároveň z príloh podaní je zrejmé, že voči nej okrem žalobcu evidujú pohľadávku VÚB, a.s., 365.bank, a.s., opäť 365.bank, a.s., a tiež opätovne Home Credit Slovakia, a.s.. Žalovaná uviedla aj zoznam platieb uhradených počas konania, v časti ktorých by mal žalobca vziať žalobný návrh čiastočne späť a pre prípad späťvzatia, žalovaná

súhlasí s čiastočným späťvzatím. Ide o úhrady vo výške 123,04 eur dňa 12.12.2023, vo výške 62,47 eur dňa 12.12.2023, vo výške 121,61 eur dňa 21.12.2023, vo výške 175,12 eur dňa 21.12.2023, vo výške 121,61 eur dňa 18.01.2024 a úhrada vo výške 121,61 eur dňa 23.02.2024. Zároveň žalovaná požiadala o zaplatenie dlhu v mesačných splátkach vo výške 120 eur k 27. dňu v mesiaci pod stratou výhody splátok v prípade omeškania.

21. Z predloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej dňa 06.04.2020 bol žalovanej poskytnutý Poštovou bankou, a.s., účelový úver určený na refinancovanie vo výške 4.960,- eur. Dňa 29.04.2022 vyplýva, že Poštová banka, a.s. poskytla žalovanej účelový úver určený na refinancovanie vo výške 12.600,- eur.

22. Podľa predložených výpisov o úhradách, žalovaná vykonáva pravidelné úhrady vo výške 7,00 eur, vo výške 51,19 eur, vo výške 92,09 eur (povinné zmluvné poistenie), príkaz na úhradu vo výške 67,64 eur, príkaz na úhradu vo výške 171,08 eur, na sporenie uhrádza sumu 50,00 eur, spoločnosti ZINCEURO uhrádza splátku vo výške 32,45 eur.

23. Žalobca v písomnom podaní zo dňa 12.04.2024 uviedol, že súhlasí s úhradou dlžnej sumy spolu s príslušenstvom formou mesačných splátok vo výške aspoň 120,00 eur, pod následkom straty výhody splátok neuhradením čo i len jednej z nich riadne a včas.

24. V ďalšom podaní zo dňa 26.04.2024 žalobca uviedol, že žalovaná po podaní žaloby uhradila sumu 539,95 eur a nie 725,46 eur. Žalobu považuje žalobca za dôvodnú, ale z opatrnosti ako podpornú procesnú obranu pre prípad, ak by súd dospel k právnomu záveru o nedodržaní odbornej starostlivosti žalobcu pri posudzovaní bonity žalovanej uvádza, že aj tak žalobca má právo na splatné mesačné splátky úveru v sume 227,80 eur ku dňu vyhlásenia rozsudku s poukazom na § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu; s poukazom na Nález Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 260/2021 – 41 zo dňa 26.08.2021, na uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.01.2023, sp. zn. 7CoCsp/29/2022, ods. 27, na uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.01.2024, sp. zn. 3CoCsp/42/2023, ods. 19 a na uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 03.04.2023, sp. zn. 3CoCsp/51/2022, ods. 15.

25. Podľa predloženého Tlačiva pre dokladovanie pomerov strany konania, ktorá navrhuje, aby jej bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, ktoré predložila žalovaná vyplýva, že poberá starobný dôchodok vo výške 858,30 eur od 01.10.2019. Nie je uchádzačom o zamestnanie na ÚPSVaR. Poberá aj peňažný príspevok za opatrovanie vo výške 567,60 eur od roku 2020. Žije v rodinnom dome s mesačnými výdavkami vo výške 17,00 eur za vodu, 90,00 eur za elektrinu a za plyn 185,00 eur. Je vlastníčkou záhrady vo výmere 123m² a rodinného domu vo výmere 203 m². Je majiteľkou motorového vozidla zn. Opel Meriva. Žalovaná ako dlhy uviedla refinančný úver v 365.bank, a.s., vo výške 17.600,- eur s výškou splátky 240,00 eur mesačne, úver vo VÚB banka, a.s., vo výške 15.300,- eur s výškou splátky 232,00 eur mesačne a taktiež uviedla spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s.. K výdavkom uviedla sumu 50,00 – 60,00 eur mesačne za lieky. Je slobodná, má jedno vlastné dieťa, o ktoré sa stará od narodenia. Dcéra F. má DMO, je na vozíčku, vyžaduje si 24 hodinovú starostlivosť. Stará sa aj o svoju mamu, 89- ročnú, ktorá trpí ťažkou stareckou demenciou, vyžaduje si taktiež 24 hodinovú starostlivosť.

26. Žalovaná v čestnom prehlásení zo dňa 13.05.2024 uviedla, že je vlastníkom iba jedného aktívneho účtu, a to v C. G., a.s.

27. Z odpovede na lustráciu v bankách súd zistil, že žalovaná je majiteľkou sporiaceho účtu v C. G., H., s účtovným zostatkom 8,66 eur a disponibilným zostatkom 1,66 eur. Ďalej má vedený sporiaci účet vo I. G., H., s účtovným zostatkom 0,37 eur. Zo správy Okresného riaditeľstva PZ vo Vranove nad Topľou vyplýva, že žalovaná nie je vlastníkom a ani držiteľom žiadneho motorového vozidla.

28. Podaním zo dňa 23.05.2024 predložil žalobca súdu amortizačnú tabuľku č. 1205051332.

29. V podaní zo dňa 14.06.2024 sa žalovaná ospravedlnila z neúčasti na pojednávaní konanom dňa 24.06.2024 a zároveň opätovne požiadala o možnosť zaplatiť dlh v splátkach vo výške 120,00 eur mesačne.

30. Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 20.06.2024 uviedol, že žalovaná dňa 20.05.2024 uhradila ešte sumu 364,83 eur, ktorú žalobca v čiastočnom späťvzati žaloby zo dňa 26.04.2024 nemohol zohľadniť. Navrhol, aby súd konanie v časti 539,95 eur a v sume 364,83 eur zastavil, žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 13.700,68 eur, úrok vo výške 415,93 eur, úrok z omeškania 9,50 % ročne zo sumy 14.790,97 eur od 09.11.2023 do 13.12.2023, úrok z omeškania 9,50 % ročne zo sumy 14.605,46 eur od 14.12.2023 do 22.12.2023, úrok z omeškania 9,50 % ročne zo sumy 14.308,73 eur od 23.12.2023 do 19.01.2024, úrok z omeškania 9,50 % ročne zo sumy 14.187,12 eur od 29.01.2024 do 26.02.2024, úrok z omeškania 9,50 % ročne zo sumy 14.065,51 eur od 27.02.2024 do 20.05.2024, úrok z omeškania 9,50 % ročne zo sumy 13.700,68 eur od 21.05.2024 do zaplataenia formou mesačných splátok vo výške 120,00 eur pod následkom straty výhody splátok neuhradením čo i len jednej z nich riadne a včas a náhrady trov konania. Zároveň sa ospravedlnil z neúčasti na pojednávaní konanom dňa 24.06.2024.

31. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

32. Ako vyplýva z § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu,1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

33. V zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

34. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

35. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

- c) meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia,
- d) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- e) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- i) výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- l) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- m) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- o) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- p) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- q) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- r) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- s) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- t) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- u) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- v) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

36. Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) a § 10 ods. 1 písm. b) a c) alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie

iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu

f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,

g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

37. V zmysle § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

38. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

39. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

40. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

41. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

42. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

43. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

44. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

45. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

46. Ako vyplýva z § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo

od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

47. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom §3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

48. Podľa § 879v Občianskeho zákonníka, konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

49. Podľa § 100 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

50. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

51. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

52. Podľa § 145 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

53. Súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie. (§ 146 ods. 1 CSP).

54. Podaním doručeným súdu dňa 21.03.2024 žalobca vzal žalobu čiastočne späť v časti o zaplatenie 539,95 eur a dňa 20.06.2024 v časti o zaplatenie 364,83 eur, pričom s prípadným späťvzatím žaloby z dôvodu vykonaných úhrad žalovaná vyjadrila súhlas už v podaní z 26.3.2024, súd preto v časti o zaplatenie uvedeného nároku konanie zastavil.

55. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi žalobcom ako spoločnosťou a žalovanou ako klientom bola dňa 27.05.2022 uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere č.1205051332. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie účelového úveru –časť úveru slúži k úhrade záväzkov uvedených v prílohe č. 1 zmluvy, a to vo výške 16.225,- eur. Žalovaná bola povinná poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť dohodnuté úroky a poplatky a plniť ďalšie povinnosti dohodnuté v zmluve. Úver bol žalovanej poskytnutý vo výške 16.225,- eur pri ročnej úrokovej sadzbe 7,89 % p.a., RPMN predstavovala 8,2 %. Žalovaná sa zaviazala úver splatiť v 96 mesačných splátkach po 227,80 eur. Splatnosť mesačnej splátky bola 15. deň v mesiaci. Dátum prvej splátky bol 30.07.2022. Celková čiastka splatná spotrebiteľom bola 21.868,80 eur.

56. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovanej ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

57. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo

dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

58. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

59. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné.

60. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

61. Súd je toho názoru, že akékoľvek ustanovenie zmluvy, v rozpore s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zhoršuje postavenie žalovaného ako spotrebiteľa, v prípade, že výlučnou aplikáciou Obchodného zákonníka prakticky vylučuje použitie ust. Občianskeho zákonníka o premlčaní. Paušálne uprednostnenie Obchodného zákonníka by malo na spotrebiteľov nepriaznivé následky hraničiace až s neprístupnosťou k občianskym právam, ktoré priznáva Občiansky zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka.

62. Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 OZ reguluje aj absolútne obchody.

63. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

64. V zmysle § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05.12.2018, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť, pričom z dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu je zrejmé, že za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Začiatok plynutia premlčacej doby je potrebné stanoviť v súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Jednotlivé splátky sa opäť premlčujú samostatne od ich zročnosti až do okamihu, keď dlžník nesplní niektorú zo splátok.

65. Ako je zrejmé zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, splatnosť úveru bola rozvrhnutá na 96 mesiacov. Prvá splátka bola splatná dňa 30.07.2022. Žaloba bola podaná na súde dňa 14.2.2023. Premlčaná tak nemohla byť žiadna splátka úveru.

66. V danom prípade tak súd zisťoval, či boli pri uzatváraní zmluvy splnené všetky obligatórne náležitosti vyžadované zákonom pre spotrebiteľský úver.

67. Je potrebné navyše zdôrazniť, že odplata za poskytnutie úveru musí byť úmerná okrem iného aj bonite klienta, pričom vzhľadom na nároky, ktoré na dodávateľa kladie újinné právo a s poukazom na ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta žalobcom. Pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zákon o spotrebiteľských úveroch a ďalšie. Bolo na žalobcovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovaného náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

68. Súd v konaní zistil, že žalobca skúmal bonitu žalovanej predtým ako s ňou vstúpil do zmluvného vzťahu, t.j. jej schopnosť úver v budúcnosti splácať, avšak je potrebné uviesť, že toto skúmanie sa na základe predložených listinných dôkazov javí iba ako formálne.

69. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa, nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú, napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zákona č. 110/2006 Z. z. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie iba tvrdenými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Cdo/2178/2018). Overovanie bonity žalovaného iba na podklade informácií poskytnutých žalovaným v žiadosti o poskytnutie úveru a z reportu zo Sociálnej poisťovne a prostredníctvom Spoločného registra bankových informácií, nemožno považovať za posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver s odbornou starostlivosťou (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 2CoCsp/20/2020 z 23.09.2020).

70. Postup žalobcu pri skúmaní bonity spotrebiteľa preukázaný v konaní sa javí iba formálny a nezodpovedajúci odbornej starostlivosti. S odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa (bez zistenej výšky či samotnej existencie pravidelného mesačného príjmu žalovaného a jeho výdavkov) a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

71. Pre účely skúmania bonity spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou nepostačuje, ak dodávateľ vychádza iba z tvrdení spotrebiteľa bez toho, aby žiadal aj preukázanie tvrdených skutočností príslušnými listinami.

72. Žalobca uvádza a aj predložil v súvislosti so skúmaním bonity žalovanej interný dokument, z ktorého je zrejmé, že príjem klienta z dokladu bol vo výške 660,00 eur s výškou vedľajšieho príjmu 339,00 eur, pričom životné náklady dospelej osoby boli vo výške 151,12 eur. Výška splátok nekonsolidovaných úverov predstavovala sumu 313,00 eur. Výška splátky schváleného úveru bola 227,80 eur. Zostatok tak predstavoval sumu 0,98 eur. Žalobca sa uspokojil s rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 02.11.2021, kde bolo uvedené, že žalovanej sa zvyšuje dôchodok od 01.01.2022 na sumu 669,90 eur a s výpisom z účtu žalovanej zo dňa 30.04.2022.

73. Tu je potrebné zdôrazniť, že žalovaná mala v čase poskytnutia úveru 4 ďalšie splátkové úvery, pri ktorých výška mesačných splátok predstavovala 485 eur a mala tiež ďalšie 3 existujúce nesplátkové

úvery (kreditné karty). Zároveň žalobca predložil súdu výpis z bežného účtu žalovanej iba za jeden mesiac predchádzajúci mesiacu, v ktorom bol poskytnutý žalovanej v toto konaní posudzovaný úver, a to za mesiac apríl 2022. Podľa uvedeného výpisu boli vklady žalovanej na bežný účet v uvedenom mesiaci 1186,26 eur a výbery z účtu v sume 2265,56 eur. Napriek uvedenému sa žalobca s týmito údajmi a so zisteným úverovým zaťažením a mesačnými výdavkami dvakrát tak vysokými ako boli príjmy žalovanej a neskúmal ďalej jej majetkové pomery, najmä vo vzťahu k nevyhnutným výdavkom na živobytie (doklady SIPO, bežné výdavky, iné dlhy). Napriek uvedenému zisteniu stavu na bežnom účte žalovanej, nežiadal od nej aspoň výpisy z účtu za predchádzajúce obdobie.

74. Najzávažnejším nedostatkom pri skúmaní bonity žalovanej je, že nedošlo ku skutočnému overeniu výdavkov na strane žalovanej. Žalobca neskúmal skutočné výdavky na strane žalovanej, starostlivosť o ďalšie osoby a podobne. Nie je jasné aké výdavky na živobytie mala žalovaná, aké náklady mala na bývanie. Uvedené skutočnosti žalobca neskúmal napriek tomu, že žalovaná sa v skutočnosti stará o ťažko choré dospelé dieťa od jeho narodenia a svoju ťažko chorú mamu, čo si vyžaduje 24 hodinovú starostlivosť. Uvedené skutočnosti by nemohli ujsť z pozornosti žalobcu pri riadnom skúmaní bonity žalovanej s odbornou starostlivosťou, vrátane jej bežných výdavkov.

75. Všetky zistené skutočnosti v ich súhrne mali viesť žalobcu k podrobnejšiemu skúmaniu bonity žalovanej, najmä vo vzťahu k jeho výdavkom.

76. V danom prípade nebolo preukázané, aby žalobca mal k dispozícii doklady o výdavkoch žalovanej, najmä nákladoch na bývanie, doklady SIPO, pri uzatváraní zmluvy. Súd nemá za preukázané, že by mal žalobca v čase poskytnutia úveru vedomosť o majetkových pomeroch žalovanej, teda kde táto bývala, aké výdavky spojené s ubytovaním uhrádzala a taktiež nepreukázal ani iné doklady, resp. zistenia o jej výdavkoch predstavujúcich uspokojovanie základných životných potrieb. Bez toho, aby žalobca preukázal, že skúmal aj výdavky na strane žalovanej, nemohol mať reálny obraz o majetkovej situácii spotrebiteľa potrebnej pre posúdenie schopnosti splácať poskytnutý úver (porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.14CoCsp/3/2021 z 14. 10. 2021).

77. Súd má za to, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno čo sa týka skúmania pravidelných výdavkov žalovaného pred samotným uzavretím uvedenej úverovej zmluvy. Nahliadnutie do databáz úverových registrov a databáz bánk za účelom skúmania výdavkov žalovanej súd nepovažuje za dostatočné. Výpisy z týchto databáz nepodávajú kompletný obraz o výdavkoch žiadateľa – žalovanej, nakoľko výdavkami klienta sú aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou. Pokiaľ žalobca nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či spotrebiteľ je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20CoCsp/18/2022 z 28.06.2022 obdobne tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18CoCsp/15/2022 z 24. 11. 2022).

78. Bez toho, aby žalobca skúmal aj iné aspekty, nemohol si utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovanej, potrebnej pre posúdenie schopnosti žalovanej splácať dlh zo zmluvy. Skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz bánk nie je dostatočné, pretože záväzky klienta nemusia vyplývať z verejných databáz, môže sa jednať o súkromné pôžičky. Tieto databázy nemôžu dať obraz ani o výdavkoch klienta. Pri overovaní bonity žalovanej nemal žalobca k dispozícii údaje o výdavkoch žalovanej, čo vedie k záveru, že pri posudzovaní žiadosti žalovanej o úver nemal k dispozícii všetky relevantné údaje. Z dikcie zákona: „posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ logicky vyplýva, že s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.18Co/144/2019 z 27. 05. 2020 v súvislosti s posudzovaním bonity žalovaného v obdobnej veci žalobcu.)

79. Uvedené je možné považovať iba za formálne overenie bonity žalovanej, nie však skutočné overenie bonity s odbornou starostlivosťou, ako to vyžaduje § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

80. Povinnosť súdu ex officio zisťovať, či došlo k skúmaniu bonity spotrebiteľa vyplýva z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-679/18, podľa ktorého článku 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex officio existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred

uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodíť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam, uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne, a to v trojročnej premlčacej dobe.

81. Podľa Rozsudku Súdneho dvora (šiesta komora) z 10. júna 2021 C 303/20, Ultimo Portfolio Investment (Luxembourg) SA proti KM, za účasti: Prokuratura Okręgowa w Kielcach. Článok 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že preskúmanie účinnej, primeranej a odrádzajúcej povahy sankcií ustanovených v tomto článku za porušenie najmä povinnosti posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa uloženej v článku 8 tejto smernice sa musí vykonať tak, že sa v súlade s článkom 288 tretím odsekom ZFEÚ zohľadní nielen ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré bolo prijaté osobitne na účely prebratia uvedenej smernice, ale takisto všetky iné ustanovenia tohto práva, pričom sa musia vykladať v čo najväčšej možnej miere s ohľadom na znenie a ciele tejto smernice tak, aby uvedené sankcie splnili požiadavky stanovené v článku 23 tejto smernice.

82. Pri poskytnutí úveru spotrebiteľovi bez náležitého posúdenia jeho bonity, nemožno žalobcovi priznať okrem istiny iný nárok z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy.

83. Ďalej je však potrebné uviesť, že predmetný úver je bezúročný aj z dôvodu absencie obligatórnej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. h) zákona o spotrebiteľských úveroch. Pokiaľ totiž ide o ročnú percentuálnu mieru nákladov, táto je definovaná v ust. § 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Ročnou percentuálnou mierou nákladov sú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19. Ak zákon o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy vo svojich ustanoveniach priamo považuje celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom za jeden zo základných predpokladov pre výpočet RPMN, je nepochybné, že takýto predpoklad musel byť priamo uvedený v zmluve o spotrebiteľskom úvere, a to pod sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru podľa ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch v spojení s ust. § 9 ods. 2 písm. h) o spotrebiteľských úveroch. V uzatvorenej zmluve o spotrebiteľskom úvere nie je obsiahnutý údaj o celkových nákladoch spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. Za takejto situácie žalovanú ako spotrebiteľa nemožno považovať za takého, ktorý pri uzavretí zmluvy poznal všetky podmienky budúceho plnenia uzavretej zmluvy a v dôsledku toho za takého, ktorý poznal všetky okolnosti, ktoré mohli mať vplyv na rozsah jeho záväzku. V súvislosti s vyššie uvedeným porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 16CoCsp/13/2022 z 27. 03. 2023, ktorý vyššie uvedený nedostatok v obdobnej veci žalobcu považoval za dôvod bezúročnosti spotrebiteľského úveru.

84. Ak zákon o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy vo svojich ustanoveniach priamo považuje celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom za jeden zo základných predpokladov pre výpočet RPMN, je nepochybné, že takýto predpoklad musel byť priamo uvedený v zmluve o spotrebiteľskom úvere a to pod sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru podľa ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch v spojení s ust. § 9 ods.2 písm. h) tohto právneho predpisu. V posudzovanej zmluve o spotrebiteľskom úvere nie je obsiahnutý údaj o celkových nákladoch spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. Za takejto situácie žalovaného ako spotrebiteľa nemožno považovať za takého, ktorý pri uzatváraní zmluvy poznal všetky podmienky budúceho plnenia uzavretej zmluvy a v dôsledku za takého, ktorý poznal všetky okolnosti, ktoré mohli mať vplyv na rozsah jeho záväzku (v súlade s uvedeným porovnaj aj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7CoCsp/36/2022 z 24. 04. 2023 v súvislosti s absenciou uvedenej náležitosti v obdobnej veci iného dodávateľa).

85. Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne

pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

86. Žalobca mohol mať v danom prípade na základe predmetnej úverovej zmluvy najviac nárok iba na istinu úveru bez úroku z dôvodov uvedených vyššie (spotrebiteľský úver je bez úrokov a bez poplatkov).

87. Odhliadnuc od vyššie uvedeného a vzhľadom na námietky žalovanej strany je potrebné doplniť a poukázať na nasledovné: Z druhej strany zmluvy v časti „konsolidácia pôžičiek“ ako aj Prílohy č. 1 k zmluve, ktorú žalobca predložil je zrejmé, že žalobcom poskytnuté finančné prostriedky mali byť použité na úhradu predošlých záväzkov žalovanej, avšak vo vzťahu k iným veriteľom (konkrétne sa jednalo o dva úvery veriteľa Všeobecná úverová banka, a.s.). Čiastka k splateniu týchto úverov predstavovala ku 27.5.2022 sumu 626 eur a sumu 15299,- eur, pričom suma 300,- eur bola vyplatená žalovanej na jej osobný účet.

88. v sume 1661,- eur u oného veriteľa (Poštová banka, a.s.) a predošlého záväzku žalovaného v sume 1034,- eur u žalobcu zo zmluvy č. 6901041536 a je zrejmé, že žalovaný uzavrel túto zmluvu z dôvodu, aby sa z poskytnutej sumy uhradili jeho záväzky z iných spotrebiteľských zmlúv, ktoré sú špecifikované v uvedenom bode. Zvyšná suma mala byť poskytnutá žalovanému v sume 595,- eur (vyplatená na jeho účet).

89. Podľa ust. § 1 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase zavretia zmluvy zo dňa 27.5.2022, ak spotrebiteľ a veriteľ z dôvodu neplnenia záväzkov spotrebiteľa vyplývajúcich z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavrú novú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorou sa odkladajú splátky alebo sa mení spôsob splácania a ktorej účelom je zabrániť prípadnému súdному konaniu o nárokoch veriteľa, pričom podmienky splácania vyplývajúce z novej zmluvy o spotrebiteľskom úvere nie sú pre spotrebiteľa horšie ako podmienky splácania vyplývajúce z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, vzťahujú sa na novú zmluvu o spotrebiteľskom úvere ustanovenia § 1 až 3, § 4 ods. 5, § 5, § 6, § 7 ods. 3, 6 až 14, § 8, § 9 ods. 1 a ods. 2 písm. a) až j), m) a r), ods. 4 a 6 až 8, § 11, § 12, § 14, § 16 až 23 a § 25 až 27. To platí aj vtedy, ak na veriteľa prešla alebo bola prevedená pohľadávka z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere z pôvodného veriteľa.

90. Vzhľadom na skutočnosť, že sa nejedná o zmluvy uzavreté so žalobcom, uvedené ustanovenie nie je možné na daný prípad aplikovať. Takéto zmluvy totiž svojím obsahom nemôžu byť dohodou o zmene záväzku (privatívnou nováciou) v zmysle § 516 Občianskeho zákonníka, ktorým sa doterajší záväzok nahrádza záväzkom novým z titulu úveru alebo pôžičky. Uvedené by bolo aplikovateľné iba v prípade ak spotrebiteľ a ten istý veriteľ z dôvodu neplnenia záväzkov spotrebiteľa vyplývajúcich z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavrú novú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ako to vyplýva z vyššie cit. zák. ustanovenia.

91. Zároveň však za daných okolností nemôž byť v danom prípade aplikovateľné námietky žalobcu ohľadne nezisťovania bonity žalovanej v čase uzavretia tejto zmluvy. Ak žalobca konsolidoval zmluvy iných veriteľov o to viac má byť obozretnější pri skúmaní bonity žalovanej a o to väčšiu odbornú starostlivosť mal vynaložiť pri skúmaní výdavkov a úverového zaťaženia na strane žalovanej, čo ako súd konštatoval vyššie, žalobca náležite nevykonal respektíve uvedené v tomto konaní dostatočne nepreukázal.

92. V tejto súvislosti súd poukazuje na skutočnosť, že vychádzal zo skutočností a dôkazov žalobcom predložených, pričom v súlade s § 154 CSP prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Toto ustanovenie sa použije vo vzťahu k dodávateľovi aj v spotrebiteľskej veci.

93. V prípade zotrvania na závere o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru ako sa ním súd zaoberal vyššie (neskúmanie bonity, absencia obligatórnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere), jedná sa iba o nárok na splatnú istinu úveru, respektíve istinu splátok, ktoré sa doposiaľ stali splatnými, a to hneď z viacerých dôvodov.

94. V prvom rade je to dôsledok neskúmania bonity žalovanej s odbornou starostlivosťou, nakoľko takýto dôsledok je časťou aplikačnej praxe odvolacích súdov spájaný aj s nedodržaním skúmania bonity

spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou (vyššie cit. ust. § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch). Za týchto okolností žalobca zjavne nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, ale naopak, tieto svoje povinnosti porušil, keď riadne neskúmal príjem a výdavky žalovaného, čím sú naplnené predpoklady hmotnoprávnej fikcie podľa § 11 ods. 2 zákona prvá veta, t.j., že žalobca nebol oprávnený vyžadovať od žalovanej jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2CoCsp/31/2023 z 30. 01. 2024).

95. Žalobcovi tak mohol súd priznať iba istinu doposiaľ splatných splátok.

96. Odhliadnuc od vyššie uvedeného, samotné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v danom prípade nemožno považovať za platné.

97. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

98. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

99. Ako to vyplýva zo žalobcom predložených listinných dôkazov, výzva zo dňa 16.9.2023 na zaplatenie podľa §53 ods. 9 Občianskeho zákonníka bola odovzdaná na poštovú prepravu dňa 20.9.2023 a doručovaná dňa 22.9.2023, kedy sa dostala do dispozičnej sféry žalovanej. Vo výzve je len konštatované, že bude vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, pretože žalovaná neuhradila dlžnú sumu 719,40 eur. Z obsahu tohto podania nie je jednoznačne zistiteľné pre ktorú splátku mieni žalobca postupovať podľa § 565 Občianskeho zákonníka a vyhlásiť úver za predčasne splatný. Z obsahu Výzvy k splateniu celého úveru vyplýva, že listina bola vyhotovená dňa 24.10.2023, v dôsledku omeškania s úhradou záväzkov vyplývajúcich z úveru, žalobca žalovanú vyzýva k splateniu celého čerpaného úveru na základe tejto zmluvy. Z obsahu tejto listiny ide o písomný jednostranný prejav veriteľa voči dlžníkovi. Z listiny však nevyplýva, pre ktorú splátku dochádza k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru podľa § 565 OZ. Keďže predčasné zosplatenie pohľadávky žalobcom ako dodávateľom neobsahuje jednoznačné, jasné a určité nezameniteľné skutkové a právne odôvodnenie týchto jednotlivých úkonov tak, aby spotrebiteľ, teda aj žalovaná, týmto úkonom porozumel a skutkový dej mal nezameniteľný, k platnému zosplateniu úveru pre jeho neurčitosť § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka nedošlo. Hmotnoprávne úkony žalobcu svojim obsahom odporujú zákonu, a to § 53 ods. 9 a § 565 pre absenciu nezameniteľného uvedenia splátky pre ktorú žalobca pristupuje k mimoriadnej splatnosti úveru a okolnosti za akých k tomu došlo, preto takýto nejednoznačný právny úkon nemôže mať žiadne právne následky. Pre absolútnu neplatnosť právneho úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka je súd povinný prihliadať ex offo (porovnaj v súvislosti s neplatnosťou zosplatenia rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 17CoCsp/38/2021 z 24. 02. 2022).

100. V posudzovanej veci neboli splnené kumulatívne zákonné podmienky pre uplatnenie práva žalobcu podľa § 565, § 53 ods. 9 OZ, pričom zo žalobcom predložených výziev nevyplýva, s ktorou konkrétnou splátkou zmluvy bola žalovaná v omeškaní (porovnaj v obdobnej veci žalobcu rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn.13CoCsp/24/2021 z 27. 04. 2022).

101. V danom prípade tak výzva k splateniu celého úveru (č.l.16) neobsahuje uvedenie omeškanej splátky, pre ktorú žalobca pristúpil k využitiu práva podľa ust. § 565 v spojení s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Nešpecifikácia konkrétnej splátky, pre ktorú bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru spôsobuje neurčitosť takéhoto úkonu, nakoľko bez tejto špecifikácie nemožno posúdiť, či došlo k splneniu podmienky stanovenej v ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorá umožňuje využitie práva podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Zároveň pre posúdenie určitosti a následnej možnosti, či k zosplateniu dlhu došlo v súlade so zákonom je nutné, aby bolo zrejmé s ktorou splátkou je dlžník v omeškaní. (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2CoCsp/31/2023 z 30. 01. 2024, rovnako rozsudok Krajského súdu Prešov 17Co/171/2018zo dňa 04.04.2019). Porovnaj tiež rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 7CoCsp/14/2021, kde súd uviedol, že „neuviedenie konkrétnej splátky, pre ktorú žalobca jednorazovo predčasne zosplatal celý dlh, vyplývajúci z úveru, spôsobuje absolútnu

neplatnosť tohto jednostranného právneho úkonu žalobcu pre jeho neurčitosť (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).“

102. Platnosťou mimoriadneho zosplatnenia sa vo vyššie uvedených intenciách zaoberal aj Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý poukázal na to, že v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatnení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5Cdo/2/2023 z 25. 01. 2024).

103. Pokiaľ súd dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, potom žalobca mal právo len na vrátenie istiny úveru. Keďže zároveň súd dospel k záveru o nemožnosti predčasného zosplatnenia úveru, mohol žalobcovi priznať iba istinu splatných nepremličaných splátok do dňa vyhlásenia rozsudku.

104. Ku dňu vydania rozhodnutia súdu bola uhradená pohľadávka do výšky 3.596,09 eur, bolo potrebné započítať celé plnenie na splatnú istinu. Keďže zároveň súd dospel k záveru o nemožnosti predčasného zosplatnenia úveru, bolo jeho povinnosťou sa vyporiadať s amortizáciu istiny, a to prostredníctvom amortizačnej tabuľky (§ 9 ods. 5 ZoSÚ).

105. Za tejto situácie sa v prípade aplikačnej praxe sudov vyskytujú viaceré názory:

106. Podľa jedného názoru, keďže dlh žalovaného je bezúročný a bez poplatkov, v zmluve bolo dohodnuté, že dlh bude uhradený za 96 mesiacov, v takom prípade bude výška splátky istiny úveru mesačne predstavovať 169,01 eura (úver vo výške 16.225,00 eur : 96 splátok = 169,01 eur, splátka istiny úveru). V súvislosti s uvedeným výpočtom súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 17CoCsp/38/2021 z 24. 02. 2022.

107. Podľa ďalšieho názoru je potrebné vychádzať z amortizácie úveru určenej vo formulárovej zmluve práve žalobcom (amortizačná tabuľka na čl. 219 a 220 spisu). V súvislosti s takýmto postupom porovnaj závery rozsudku Krajského súdu v Prešove v rozsudku sp.zn. 5CoCsp/53/2020 z 24. 02. 2022.

108. Do dňa vyhlásenia rozsudku 22.7.2024 tak bolo splatných na istine pri nezohľadnení amortizácie podľa predloženej amortizačnej tabuľky najviac 25 splátok po 169,01 eur, teda spolu 4.225,26 eur (úver vo výške 16.225,00 eur : 96 splátok = 169,01 eur, splátka istiny úveru) a po zohľadnení predloženej amortizačnej tabuľky (čl. 219 a 220 spisu), bolo podľa tejto listiny na istine dňa vyhlásenia rozsudku 22.7.2024 splatných iba 3941,78 eur (posledná splátka pred vyhlásením rozsudku bola splatná dňa 15.07.2024), pričom uhradených je celkovo 3596,09 eur.

109. Podľa názoru súdu žalobca mohol od žalovanej vyžadovať len splatnú istinu ku dňu vyhlásenia rozsudku v zmysle amortizačnej tabuľky, podľa ktorej táto istina predstavuje 3941,78 eur (istina 24 splatných splátok, nakoľko došlo k odkladu splatnosti splátky splatnej 15.6.2023). Uvedené reflektuje názor vyjadrený vo vyššie uvedenom rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5CoCsp/53/2020 z 24. 02. 2022. S poukazom na vyššie citované rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, súd pri nejednoznačnom výklade problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, uprednostnil ten výklad a postupoval v súlade aplikačnou praxou vyšších súdov, ktorá sleduje záujem spotrebiteľa.

110. Súd je tak toho názoru, že žalobca môže od žalovanej vyžadovať len splatnú istinu ku dňu vyhlásenia rozsudku po odrátaní všetkých úhrad v sume 3596,09 eur, teda spolu sumu 345,69 eur, v ktorej časti žalobe žalobcu vyhovel a vo zvyšku žalobu ako predčasne podanú ohľadne dlžnej istiny úveru zamietol. Nad sumu istiny úveru je žaloba zamietnutá z vyššie uvedených dôvodov bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

111. Pokiaľ súd dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, potom žalobca mal právo len na vrátenie istiny úveru. Keďže zároveň súd dospel k záveru o nemožnosti predčasného zosplatnenia úveru, mohol žalobcovi priznať iba istinu splatných nepremličaných splátok do dňa vyhlásenia rozsudku.

112. Do dňa vyhlásenia rozsudku 22.7.2024 tak boli splatné a neuhradené dve splátky istiny úveru. Žalovanú tak súd zaviazal na úhradu nesplatenej istiny v sume 345,69 eur (istina splátky splatnej 15.7.2024 v sume 214,93 eur a neuhradená časť istiny splátky splatnej 15.6.2024 v sume 130,76 eur).

113. Vyššie uvedené žalovanú nezaviazuje povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy, a to uhrádzať dlžnú sumu splátok istiny úveru, ktorá sa postupne stane splatnou v budúcnosti (každý nasledujúci mesiac v zmysle amortizačnej tabuľky), a to až do zaplatenia celej istiny úveru.

114. Žalovanú zároveň súd zaviazal na úhradu úroku z omeškania odo dňa nasledujúceho po splatnosti jednotlivých splátok.

115. Žalovaná sa s plnením dlhu v splátkach dostala do omeškania, zaviazal ju súd aj na zaplatenie úroku z omeškania z istiny splatných splátok vo výške 9,25 % ročne, ktorého výška je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády počnúc dňom 16.6.2024 zo sumy 130,76 eur a dňom 16.7.2024 zo sumy 214,93 eur až do dňa zaplatenia.

116. Keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu, výšku úroku súd priznal s poukazom na ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/95 Z.z. Ku dňu 16.6.2024 ako aj 16.7.2024 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 4,25 % p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 9,25 % ročne.

117. V prípade, že by súd vychádzal z názoru, že nie je potrebné zohľadniť amortizačnú tabuľku, kedy výška splátky istiny úveru mesačne bude predstavovať 169,01 eura (úver vo výške 16.225,00 eur : 96 splátok = 169,01 eur, splátka istiny úveru), by dlžná suma istiny úveru po odrátaní úhrad 3596,09 eur bola 460,15 eur (24 splátok x 169,01 eur = 4056,24 eur, ohľadne splátky splatnej 15.6.2023 došlo k odkladu).

118. V prípade, že by súd vychádzal z názoru žalobcu, že nie je potrebné zohľadniť ani amortizačnú tabuľku a ani skutočnosť, že splátky pozostávajú z istiny a úroku a vychádzal by z celých splátok úveru podľa zmluvy, teda 227,80 eur mesačne, by dlžná suma istiny úveru po odrátaní úhrad 3596,09 eur bola 1871,11 eur (24 splátok x 227,80 eur = 5467,20 eur, ohľadne splátky splatnej 15.6.2023 došlo k odkladu). O zvyšku by aj tak bolo potrebné žalobu žalobcu zamietnuť, a to nie len z dôvodu jej predčasného podania ohľadne dosiaľ nesplatených splátok, ale nad sumu 12.628,91 eur aj ohľadne vyššie konštatovanej bezúročnosti úveru, zohľadniac aj zastavenie konania z dôvodu vykonaných úhrad v časti o zaplatenie 904,78 eur.

119. Pokiaľ v tejto súvislosti žalobca poukazuje na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. III. ÚS 260/2021 z 26. augusta 2021, z jeho záverov je zrejmé nasledovné: „V konaní všeobecné súdy riešili otázku výkladu toho, aký vplyv má to, že podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch je úver bezúročný a bez poplatkov, na povinnosť dlžníka splatiť úver v dohodnutých splátkach. Pri zodpovedaní tejto otázky súdy dospeli k záveru, že dlžník je povinný takýto úver splatiť vo výške dohodnutých splátok, teda že záver o bezúročnosti nemá žiaden vplyv na výšku dohodnutých splátok v tom význame, že jednotlivé splátky by sa mali pomerne znížiť o úroky a poplatky. Takýto výklad všeobecných súdov nie je v rozpore so žiadnym ustanovením zákona a v podstate je vyplnením jeho medzery, či skôr dotvorením následkov pomerne nového inštitútu spotrebiteľského práva. Tento výklad vedie k tomu, že dlžník nie je povinný platiť dojednané úroky a poplatky, no istinu musí splatiť v dojednanej výške splátok. Na tomto závere nie je badateľné žiadne popretie zmyslu zákona, ktoré by narušalo spravodlivosť alebo ktoré by bolo možné považovať za svojvoľné.“

120. Zo záverov tohto nálezu je zrejmé to, že postup, ktorý súdy zvolili nepovažuje za svojvoľný a považuje ho za vyplnenie medzery v zákone. Zjednodušene povedané, ústavný súd pripúšťa, že j možné k danej problematike pristupovať aj uvedeným spôsobom, pričom nemožno takýto výklad považovať za svojvoľný. Z tohto rozhodnutia však nevyplýva, že by to bol jediný správny spôsob, alebo že by nebolo možné vyplniť medzeru v zákone iným prístupom, teda, že sa jedná o príkaz, či jediný správny výklad.

121. V tejto súvislosti však súd poukazuje na Odlišné stanovisko sudcu C. J. k výroku a odôvodneniu nálezu č. k. III. ÚS 260/2021 z 26. augusta 2021.

122. Ústavný súd preskúmava len to, či zákony neboli vyložené spôsobom, ktorý je svojvoľný (arbitrárny) alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav (II. ÚS 348/08). Ak si akýkoľvek účastník zmluvného vzťahu, a teda nielen spotrebiteľ, dohodne splácanie dlhu (plnenie v splátkach), takáto dohoda mu zaručuje právo na plnenie v splátkach. Uvedené právo nie je absolútne a môže byť prelomené vyhlásením predčasnej splatnosti. Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (§ 565 Občianskeho zákonníka; v spotrebiteľských veciach je režim sprísnený, § 53 ods. 9). Pred všeobecnými súdmi nebolo sporné, že uvedené právo na predčasnú splatnosť sa veriteľovi (žalobcovi) nepriznalo. To ale znamená, že právo dlžníka (tu sťažovateľky) na doplatenie splátok z úverového vzťahu zostalo nedotknuté. Ak by teda súd v rozpore s obsahom zmluvy a v predstihu rozhodol o zaplatení časti nároku, ktorý podľa zmluvy ešte nie je splatný, takéto rozhodnutie by popieralo samotný úver, ktorého splatenie bolo dohodnuté v splátkach. Rovnako by boli závery napadnutého rozsudku postavené proti podstate inštitútu predčasnej splatnosti (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Takéto rozhodnutie by bolo vnútorne rozporuplné, pretože na jednej strane by vychádzalo zo stavu, že predčasná splatnosť úveru do úvahy neprichádza, no na druhej strane by predčasnú splatnosť fakticky nariaďovalo.

123. Takáto právna konštrukcia, ktorou by súd konal proti samej podstate práva na plnenie v splátkach, môže mať negatívne následky obzvlášť v prípade dlhotrvajúcich úverov a pri väčšom objeme úverových prostriedkov, tak ako je tomu v prejednávanej veci (96 mesačných splátok). Konštrukcia narúša podstatu a zmysel predčasnej splatnosti, ktorej sa v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie venuje pozornosť: V prvom rade, pokiaľ ide konkrétne o podmienku týkajúcu sa predčasného splatenia uvedenú v dlhodobých zmluvách z dôvodu neplnenia povinností zo strany dlžníka počas určitého obdobia, je úlohou vnútroštátneho súdu predovšetkým preveriť, ako uviedla generálna advokátka v bodoch 77 a 78 svojich návrhov, či možnosť predajcu alebo dodávateľa rozhodnúť o splatnosti celého úveru závisí od toho, že si spotrebiteľ nesplnil povinnosť, ktorá je v spornom zmluvnom vzťahu podstatná, či sa táto možnosť priznáva v prípadoch, v ktorých je takéto nesplnenie povinnosti dostatočne závažné vo vzťahu k dobe splácania úveru a k jeho výške, či táto možnosť predstavuje odchýlku od právnych predpisov uplatňovaných v tejto oblasti a či vnútroštátne právo stanovuje primerané a účinné prostriedky, ktoré spotrebiteľovi, na ktorého sa takéto podmienka uplatní, umožnia, aby odvrátil účinky takejto splatnosti úveru (porovnaj rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo 14. marca 2013 vo veci C-415/11 Mohamed Aziz, ECLI:EU:C:2013:164).

124. Rozhodnutie, ktorým by súd priznal dosiaľ nesplatnú časť nároku žalobcovi, by nerefletovalo na podstatu a zmysel amortizačnej tabuľky relevantnej pri spotrebiteľských úveroch. Amortizačná tabuľka špecifikuje zložky splátok úveru podľa časti dopadajúcej na istinu, úroky a poplatky (napr. rozsudok SD EÚ z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia proti , ECLI:EU:C:2016:842). Veriteľ nemá zákonný podklad na jednostranné vyplňanie „priestoru“ dopadajúceho v splátke na úroky istinou z inej splátky. Takéto rozhodnutie by bolo v rozpore s princípom ekvivalencie, podľa ktorého nie je prípustné v dotknutej veci postupovať menej výhodne ako v iných úverových vzťahoch, pri ktorých rovnako nie je možné naplniť predčasnú splatnosť. V preskúmavanej veci by takýmto rozhodnutím v časovom predstihu aj bez aktivácie defaultu súd neumožnil vykonať žalovanému jeho právo na ešte len v budúcnosti splatnú splátku. Takéto rozhodnutie by bolo proti podstate splátok úverového vzťahu ako zákonného inštitútu.

125. K názoru, že je potrebné vychádzať z amortizačnej tabuľky sa súd priklonil najmä preto, že bolo práve v možnostiach žalobcu, ktorý ako dodávateľ koncipoval formulárovú zmluvu, aby nastavil amortizáciu splátok úveru. Nastavenie splácania spôsobom, ako to žalobca pripravil v posudzovanej zmluve, je za riadneho chodu vecí (riadneho splácania úveru) v neprospech spotrebiteľa, ktorý uhrádza najprv v značnej miere úroky a poplatky a až následne dochádza k prevažnej úhrade istiny. Pokiaľ je to práve žalobca ako dodávateľ, ktorý závadne konal, čoho dôsledkom bola bezúročnosť úveru a nemožnosť jeho predčasného zosplatenia (resp. neplatnosť zosplatenia), súd nevidí dôvody, prečo by za takej situácie mal byť zvýhodnený vo vzťahu k spotrebiteľovi opäť žalobca (!) a súd by mal v rozpore so žalobcom pripraveným obsahom zmluvy, tomuto priznať aj nárok na istinu, ktorý podľa zmluvy doposiaľ nie je splatný a uvedeným spôsobom modifikovať obsah zmluvy v neprospech spotrebiteľa.

126. Podľa § 232 ods. 3 a ods. 4 CSP lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

127. Bezprostredne vo výroku rozhodnutia je súd oprávnený určiť, že peňažné plnenie bude vykonané v splátkach. Žalovaná poberá dôchodok v sume 858,- eur, za plyn, vodu a elektrinu prostredníctvom SIPO platieb vykonáva úhradu v sume 278,- eur mesačne, na lieky hradí približne sumu 50 až 60 eur mesačne, platby pre Telekom predstavujú 55,- eur mesačne. Zároveň má dlh v 365.bank, ktorý uhrádza sumou 240,- eur mesačne, pričom v súvislosti s uvedeným predložila dve úverové zmluvy preukazujúce uvedený dlh. Zároveň uviedla aj ďalší dlh vo VÚB, a.s., kde mesačná splátka predstavuje 232,- eur. Náklady na domácnosť predstavujú 300,- eur. Opatruje dcéru, ktorá je na vozíčku, pričom prekonala detskú mozgovú obrnu a za opatrovanie poberá peňažný príspevok v sume 567,- eur. Zároveň má aj náklady v súvislosti s povinným zmluvným poistením v sume 92,- eur ročne.

128. Vzhľadom na uvedené skutočnosti prihliadnúc na majetkové pomery žalovanej, jej celkovú sociálnu situáciu, skutočnosť, že má sa starať o zdravotne ťažko postihnutú dcéru a ťažko chorú mamu, zároveň vzhľadom na celkové existujúce úverové zaťaženie na strane žalovanej (472,- eur mesačne mimo posudzovaného úveru v tejto veci), povolil jej súd splácať dlh v primeraných splátkach po 120,- eur mesačne. Súd vzal tiež do úvahy značnú výšku dlžnej sumy, ktorú je žalovaná povinná uhradiť žalobcovi, pričom súd mohol žalovanej povoliť splácanie v splátkach ohľadne sumy, na uhradenie ktorej ju súd zaviazal výrokom tohto rozsudku, teda ohľadne sumy 345,69 eur. Žalovanej však z predmetnej posudzovanej zmluvy bude naďalej vyplývať povinnosť uhrádzať mesačné splátky istiny úveru minimálne v rozsahu podľa žalobcom predloženej amortizačnej tabuľky. Každý mesiac jej tak vznikne povinnosť uhradiť splatnú istinu splátky, pričom ďalšia najbližšia splátka podľa zmluvy je splatná dňa 15.8.2024.

129. Jedným z ustálených pravidiel rozhodovacej praxe súdov je pravidlo, podľa ktorého by k zaplateniu dlhu i vo forme splátok malo prísť najneskôr do 36 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia (napríklad rozsudok Krajského súd Trnava sp.zn. 10Co/293/2016 zo dňa 14. 06. 2017). Splácanie dlhu nepresiahne dobu 36 mesiacov. Účelom priznania dlžnej sumy súdnym rozhodnutím nemôže byť likvidačné pôsobenie na spotrebiteľa, ktorý sa dostáva z finančných problémov, ale uspokojenie nároku veriteľa. Žalobca vzhľadom na priznanie nároku na úrok z omeškania nebude takýmto rozhodnutím nijako ukrátený.

130. Žalobca už v podaní z 12.4.2024 uviedol, že súhlasí s povolením uhradiť žalovanej dlžnú sumu v splátkach po 120,- eur mesačne.

131. Povolenie splátok na uhradenie prisúdenej čiastky nie je spôsobilé žalobcovi spôsobiť ekonomické problémy v jeho obchodnej činnosti. Splácanie prisúdenej sumy v mesačných splátkach nezasiahne neprimerane do hospodárskych pomerov žalobcu ako spoločnosti ktorá má v predmete svojej obchodnej činnosti okrem iného zaradené aj poskytovanie úverov. Žalovaná sa nachádza v nepriaznivej životnej situácii. Žalovaná ako spotrebiteľ si zaslúži ochranu, keď sa objektívne ocitla v takej situácii, že by zaplatenie dlhu do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia bolo pre ňu devastujúce.

132. Súd, ktorý rozhoduje o čase plnenia žalobou uplatneného nároku nie je viazaný pôvodne dojednanými splátkami, môže však pri stanovení výšky splátok zohľadniť situáciu existujúcu v čase rozhodovania. Ak spotrebiteľ svoj dlh nebude plniť spôsobom určeným rozsudkom, omeškanie jednej zo splátok bude mať za následok zročnosť celého dlhu. Plynutie času nemá na postavenie žalobcu negatívny dopad, keďže mu patrí nárok na úroky z omeškania z dlžnej sumy až do času úplného splnenia dlhu. Žalobca je obchodnou spoločnosťou so stabilným zázemím na trhu, preto možnosť postupnej úhrady dlhu splátkami v súdom určenej výške nemožno vnímať ako zásah do pomerov žalobcu, ktorý by bol spôsobilý ohroziť ďalšiu činnosť žalobcu, neprimerane zhoršiť jeho majetkovú situáciu (v súvislosti s uvedeným porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18Co/130/2018 z 17. 12. 2018).

133. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

134. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

135. Ako vyplýva z § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

136. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

137. Zavinenie zastavenia konania spočíva predovšetkým na procesnom „zavinení“ zastavenia konania, t. j. účastník konania, ktorý podal návrh na začatie konania a bez vecného rozhodnutia súdom zobral svoj návrh na začatie konania späť (napríklad bez udania dôvodu) (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. 10. 2010, sp. zn. 2M Obdo 4/2010).

138. Ustanovenie § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku je z obsahového hľadiska v podstate zhodné so skorším § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý stratil účinnosť 30. júna 2016. Niet preto dôvodu neaplikovať ustálenú judikatúru všeobecných súdov, ktorá sa týka § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. II. Ak došlo k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia žaloby, možno žalovanému uložiť povinnosť nahradiť trovy zastaveného konania v prípade, ak pre jeho správanie bola vzatá späť žaloba, ktorá bola podaná dôvodne. (nález Ústavného súdu SR z 20. marca 2018, sp. zn. II. ÚS 569/2017)

139. Zavinenie zastavenia konania je potrebné posudzovať len z procesného hľadiska, a nie podľa hmotného práva z dôvodu, že v opačnom prípade by sa jednalo o posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku vo veci samej. Preto, ak žalobca zobral žalobu späť, zásadne platí, že zavinil zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť žalovanému jeho trovy. Pri rozhodovaní o trovách konania je tak právne významné len to, ktorá zo strán sporu zavinila zastavenie konania, čiže dôvod, pre ktorý vzal žalobca žalobu späť. Ak je dôvodom späťvzatia žaloby úhrada žalovanej sumy (alebo splnenie iného žalobou uplatneného nároku) žalovaným po podaní žaloby, zastavenie konania zavinil žalovaný. To však platí len vtedy, ak žalobca v späťvzatí žaloby preukáže, že žalovaný splnil po podaní žaloby uplatnený nárok. V ostatných prípadoch zavinil zastavenie konania žalobca a znáša povinnosť nahradiť trovy konania, ktoré v spore vznikli žalovanému. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Obo/12/2018 z 20. 11. 2018

140. Z pôvodne uplatnenej sumy 15021,39 eur (istina v sume 14605,46 eur + úrok 415,93 eur) spolu s ďalším nevyčísleným príslušenstvom, v časti o zaplatenie sumy 904,78 eur s prísl. súd konanie zastavil z dôvodu úhrady zo strany žalovanej po podaní žaloby, pričom v tejto časti zavinila zastavenie konania žalovaná a v časti o zaplatenie sumy 345,69 eur súd žalobe vyhovel. Vo zvyšku súd žalobu žalobcu zamietol, čo predstavuje úspech žalovanej. Žalobca bol procesne úspešný iba v časti nároku na zaplatenie sumy 1250,47,- eur (904,78 eur +345,69 eur). Žalobcov úspech tak predstavoval 8,32 % (1250,47 eur x 100 : 15021,39 eur= 8,32%) a neúspech 91,68 %. Úspešnejšej žalovanej tak po odrátaní neúspechu od jej úspechu vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 83 % (91,68 – 8,32 = 83,36%), pričom uvedenú náhradu jej súd proti žalobcovi aj priznal.

141. Nie je dôvod započítavať nevyčíslené príslušenstvo pohľadávky viažuce sa na úspešne priznanú istinu žalobcovi ako neúspech v otázke náhrady trov konania. V súvislosti s vyššie uvedeným názorom súd poukazuje na aktuálnu judikatúru Krajského súdu v Prešove, napríklad na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 1Co/3/2019 zo dňa 26. 02. 2019, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5Co/141/2018 zo 4.4.2019. V súvislosti s vyššie uvedeným spôsobom určenia úspechu strán sporu, súd poukazuje na názor vyjadrený v rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 27Co/136/2017 zo dňa 31. 10. 2017, ktoré rozhodnutie zohľadňuje uznesenie NS SR sp.zn.6Obo/243/2007 z 27.11.2008.

142. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.